

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Libertas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A animo esse, pro voluptate ea, qua me tuo de commodo, addam etiam honore, affectum sentio. Qualescumque igitur essent opes meae, ex iis aliquid ad te mittere decrevi. Atque ubi horrea aperuissem, vestes aliquot hinc tibi deprompsi, non eas quidem Luculliano sumptu magnificentiaque comparatas, neque Milesi textas, neque, ut Pontificia illa vestes erant, Tyria purpura saturatas, sed quales ex Aegypto me attulisse non ignoras, in quibus scilicet mira conficitur parsimonia. Sunt enim vestes labore omnino curaque aliqua contexta, sed materia admodum parca, junco quippe omnes papyraceo, ut facile contemni possint ab iis qui nostri temporis luxum deliciaeque consecantur, quibus nil facere videtur ad cultum, nisi quod carissime vixerit. Utrumque tamen, habende tibi sunt qualesquales fuerint: quas si fors in conspectu uti verecundabere, certe, qua tua est modentio, domi tibi usui esse poterunt. Non enim paro te ita repente superbum evasisse, ut quamvis Pontificia in purpura tibi merito placeas, si quid immen manibus meis elaboratum acceperis, id sis aspernaturus. Sed jam quid hoc sit supelletilis, explicemus.

DE PILEO. CAP. I.

Quemadmodum in unaquaque re nihil est capite prius, ita vestium aliquot significationes dicendi, a pileo, quod praecipuum est capitis integumentum convenienter incipimus.

NOBILITAS. CAP. II.

Nimirum vero is apud Graecos nobilitatis indicium fuit, hique ea de causa Ulyssis caput pileatum fieri solitum. autumant, quod magna scilicet ab utroque parente nobilitas illi obtigisset. Nam apud Ovidium eam ita in Ajacem oggerit:

Hinc forsitan mos ut qui Magistri deoresq; titulo honorantur pileum accipiunt.

Memia. l. 12

C Nam genus & proavos, & quae non fecimus ipsi,
Vix ea nostra voco: sed enim quia retulit Ajax,
Esse Jovis pronepos, nostri quoque sanguinis auctor
Jupiter est, totidemq; gradus distamus ab illo.
Nam mihi Laertes pater est, Acrisius illi,
Jupiter huic: neq; in his quisquam damnatus & exul.
Est quoq; per matrem Cyllenius addita nobis
Altera nobilitas: Deus est in utroq; parente.

Quod vero Castrorum quoque capita pileata pingerentur, nil aliud sibi velle tradunt, nisi ut indicio esset, eos fuisse Lacones. Hos vero pileatos pugnare mox fuit, quo indomitum animum adversus barbaros Reges & tyrannos significatione libertatis ostentarent. Quique aliquot ab hinc annis Venetiarum Reges & tyrannos significatione libertatis ostentarent. Quique aliquot ab hinc annis Venetiarum Reges & tyrannos significatione libertatis ostentarent.

Mos pugnandi Lacorum. Nam pileus libertatis symbolum, & ad pileum vocare, id est, ad libertatem.

Tib. Claudii, Antonini, Caracallae numi.

LIBERTAS. CAP. III.

Passim enim in numis videas pileum ipsum cum inscriptione LIBERTATIS, ut in numo TIB. CLAUDII, in quo simulacrum est dextera pileum gestans, levam expansam habens, cujus inscriptio est, LIBERTAS AUGUSTA. In Antonini item numo pileus a manu dextera pendet, levam hastam tenet, inscriptio, LIBERTAS COS. IIII. Sed in Caracalla numo libertas ipsa praeter virgam, & pileum, stellam etiam habet ante sitam. Aliter libertatis argumentum figurabant per sigilla quatuor,

Rrr

expe-

expeditis pedibus gradientia, quorum secundum & quartum fasces & securès alligatas gestarent, A cum inscriptione, BRURUS. Unde apud Virgilium legas,

En. lib. 6.

— *Animamque superbam*

Ultoris Bruti fascesq, videre receptos.

Ab altera parte scemineum caput est, cum inscriptione, LIBERTAS. Sed hoc nimirum in historia memoriam, quod ex actis Regibus, partaque libertate, Consularis magistratus annuus auctore præcipue Bruto sit constitutus.

LIBERATORES PATRIÆ. CAP. IV.

Dion. l. 47.

Quod vero in alterius Bruti numismatis cernere est pugiones duos adjecto pileo, Dion ex hoc Brutum & Cassium patriæ liberatores indicari dicit. Nam pugio eadem patratam omnino significat, pileus vero libertatem. In numo quodam argenteo venerandæ antiquitatis observavi sceminea capita ab utroque latere singula, simplici quodam modo capillos collecta, in quo nihil aliud scriptum quam LIBERTAS. In numo Ser. Galbæ simulacrum est cum jaculo & pileo, cuius inscriptio est, LIBERTAS PUBLICA. Eadem in Nervæ numis aliquot habentur. Apud historicos legas servos nonnumquam ad pileum vocatos, ut apud Livium xxiii. *Postero die servi ad pileum, vocati, hoc est, promissa concessave servis libertas.*

Ser. Galba

& Nervæ

numi.

Servi ad pi-

leum vocati.

Et apud

Suetonium

in Tiberio.

Hæc ab .s.

Gellio lib. 7.

4.

SERVILIS IMPROBITAS. CAP. V.

Secus vero intelligendum de servo pileato. Nam cum imposito pileo venundabantur, nequam & improbum esse servum innuebant: significabat enim venditorem dominum nihil super eo polliceri velle, quod postmodum ad præstandum cogi posse, evoluebatque ita se ab omni vinculo, quod posset ad redhibitionem trahere, de quo vide apud Cælium Sabinum, & alios.

THEODOSIANI. CAP. VI.

Spestandum etiam erat trium ordinum Theodosianorum insigne, sub militum Præfentiali merentium, qui dimidium quique simulacrum humanum in clypeo gestabant, idque manibus ab utraque parte porrectis, quorum dextera vinculum, sinistra pileum prætendebat: quasi vellent innuere, contumacibus se vincula injecturos, obsequiosis libertatem donaturos. Sedenim de primis in Vulpis commentario diximus.

SECUNDI THEODOSIANI. CAP. VII.

In eodem Canone, quæ apud insignes Massæos Romæ vidi, gestamen erat, luteus taurus ad viridantis monticuli radices pictus, in summo vero collis vertice dimidius Æthiops de exera manulorum, lava pileum prætendebat, passis hinc & inde manibus: id ipsi quoque indicantes, in sua esse manu captivos facere, & libertatem indulgere. Gestabant insigne hoc secundi Theodosiani. Ipsa vero palma facies hyacinthina, quasi cæli colorem præ se ferebat.

TERTII THEODOSIANI. CAP. VIII.

Al. Scipionæ

L. Terentio

& T. Quin-

tilii Romani

liberati. T.

Livius lib. 4.

de bello

Macedo-

nico.

Erant & tertii ejusdem nominis, ejusdemque ductoris, quorum parma in hunc modum facta præferebatur. Margo hyacinthini coloris circulo aliquantulum lato circumductus, sub quo alter contiguus angustioris spatii: inde facies media rubra, ab ima cujus parte albus erigebatur cippus in angustum supernæ definens, qui Lunæ speciem, cornibus sursum versis sustentabat. In medio parma insidebat Lunæ albus identidem circulus, cujus centrum late fufam nigri coloris erat. Supra circulum eadem dextera loro, sinistra pileo munitis. Illud addam, eos Imperatoris triumphantis currum pileatos sequi solitos, qui fuerant è servitute manumissi.

TRIPLEX LIBERTAS. CAP. IX.

Nimadvertendus apud Aufonium locus, eo versu,

Triplex libertas, capitis minutio triplex e

quod